

FINANSUTSKOTTETS BETÄNKANDE 35/2003 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen

Lagmotion med förslag till ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 18 november 2003 en proposition med förslag till ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen (RP 136/2003 rd) till finansutskottet för beredning.

Lagmotion

I samband med propositionen har utskottet behandlat följande lagmotion:

- LM 152/2003 rd — Olavi Ala-Nissilä /cent m.fl.: Lag om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen (remitterad 27.11.2003).

Beredning i delegation

Ärendet har beretts i finansutskottets skattedelegation.

Sakkunniga

Skattedelegationen har hört

- konsultativ tjänsteman Merja Sandell, finansministeriet
- specialforskare Jan Nybondas, Konkurrentverket
- tullskattechef Marko Koski, Tullstyrelsen
- verkställande direktör Pentti Rantala, Autoalan Keskusliitto ry
- verkställande direktör Pasi Nieminen, Automobilförbundet rf
- verkställande direktör Pekka Puputti, Bilimportörerna rf.

PROPOSITIONEN OCH LAGMOTIONEN

Propositionen

I propositionen föreslås att ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen ändras. Därmed förlängs möjligheten att med Tullens tillstånd använda ett importerat fordon i

högst tre månader innan bilskattebeslutet fastställs fram till utgången av 2004.

Avsikten är att lagen skall träda i kraft den 1 januari 2004.

Lagmotionen

I lagmotion LM 152/2003 rd föreslås förlängd giltighetstid för den övergångsbestämmelse som säger att skatt tas ut för ett fordon som har an-

vänts i trafik och som har varit registrerat högst sex månader på samma sätt som för ett motsvarande nytt fordon.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Motivering

Regeringen föreslår förlängd giltighetstid för specialbestämmelserna om att Tullen får bevilja temporärt körtillstånd innan beslutet om bilskatt är fattat. Fordonet får således tas i bruk innan bilskatten är betald. Temporärt körtillstånd ska beviljas för högst tre månader. Bestämmelserna gäller precis som nu bara fordon som privatpersoner importerar för eget bruk. Avsikten är att enskilda skattskyldiga ska utsättas för mindre olägenheter av att de måste vänta på ett beslut om bilskatten.

De sakkunniga hade på det hela taget en positiv inställning till propositionen och ansåg att giltighetstiden för temporärt körtillstånd bör förlängas. Samtidigt påpekades det att bilfirmorna inte kommer i åtnjutande av samma förmån. Därför har det framkastats att övergångsbestämmelsen bara ska gälla till och med juni 2004.

I dagsläget är cirka 5 000 skattefall som gäller fordon importerade av privatpersoner aktuella i Tullen. Tullen har visserligen lyckats förkorta handläggningstiden, men det krävs fortfarande cirka 28 dagar för ett skattebeslut. Enligt utskottet måste det temporära körtillståndsförfarandet fortfarande förlängas för att enskilda medborgare inte ska utsättas för orimligt stora olägenheter på grund av de utdragna skattebesluten. Utskottet tillstyrker förslaget att giltighetstiden ska förlängas fram till utgången av nästa år för att Tullen ska hinna få större flyt i sin bilskatteprocess.

Enligt uppgifter till utskottet ser Tullen till att alla med rätt att få temporärt körtillstånd kommer i åtnjutande av samma förmån på tre månader också vid årsskiftet, om propositionen godkänns. Detta är ett korrekt förfarande och god förvaltnings sed, anser utskottet.

Lagmotionen

I lagmotion LM 152/2003 rd föreslås att övergångsbestämmelsen med en definition på begagnad bil får förlängd giltighetstid. I motionen föreslås att samma regler som för ett motsvarande nytt fordon ska gälla för fordon som beskattas före den 1 januari 2005 och som har använts i trafik eller varit registrerade i högst sex månader.

En bestämmelse med samma innehåll ströks i bilskattelagen (1482/1994) i samband med reformen i början av året. Giltighetstiden för bestämmelsen förlängdes dock till utgången av i år med hjälp av en övergångsbestämmelse. Tanken var att definitionen på begagnad bil från och med nästa år skulle följa 10 § i bilskattelagen (266/2003). Enligt paragrafen anses ett fordon vara begagnat om det är registrerat och används. Därmed avsågs en *faktisk* användning som påverkar bilens värde och varefter bilen inte längre kan anses vara ny.

När bestämmelsen ströks motiverades åtgärden bland annat med att specialbestämmelsen för skatt på under sex månader gamla fordon i hög grad var förknippad med beskattningen på grund av anskaffningsvärdet och föremål för spekulativ verksamhet. Den rättspolitiska grunden för bestämmelsen ändrades när bilskatten i de flesta fall blev konsumentprisbaserad. Dessutom fanns det en rad divergerande bedömningar av hur bestämmelsen överensstämde med Europarätten. Utskottet gick inte närmare in på påståendena eftersom det föreslog att bestämmelsen slopas. Däremot framhöll utskottet att bestämmelsen enligt vissa experter kan finnas kvar i lagen.

I motiveringen till lagmotionen sägs det bland annat att det visat sig vara betydligt svårare än

väntat att lägga fast värdet på ett fordon i det konsumentprisbaserade skattesystemet. En av svårigheterna är att dra en gräns mellan nya och begagnade bilar. Det har föreslagits att giltighetstiden för övergångsbestämmelsen förlängs med ett år för att man ska hinna utreda om det behövs en samordnad definition på begagnade fordon i flera olika skattelagar.

De sakkunniga uttryckte sin oro för att det uppkommer spekulativ verksamhet om inte övergångsbestämmelsen får förlängd giltighet och lagstiftningen ses över. Bilhandeln har fått ta emot erbjudanden som de facto har inneburit systematiskt och omfattande skattefusk. Farhågorna om spekulativ verksamhet är således befo- gade, anser utskottet.

Den allmänna bestämmelsen om kringgående av skatt i bilskattelagen är först och främst tänkt för enstaka fall. Med avseende på lagtillämp- ningen är det bäst att de allmänna skattebestäm- melserna utformas så att de inte tillåter systema- tiskt skattefusk. Gränsdragningen mellan nya och begagnade fordon i den gällande bilskattela- gen räcker av allt att döma inte till för att förhin- dra spekulativ verksamhet i importen av bilar.

Därför är det enligt utskottet befogat att giltig- hetstiden för övergångsbestämmelsen förlängs med ytterligare ett år. Då finns det tid för att om- pröva innehållet i de nödvändiga bestämmelser- na.

Vid utfrågningen av de sakkunniga höjdes det också kritiska röster mot en förlängd giltighets- tid. Övergångsbestämmelsen ansågs missgynna vanliga konsumenter och försämra deras möjlig- heter att importera mycket lite använda begagna- de bilar. Utskottet förstår argumenten, men an- ser att den förlängda giltighetstiden kan utnytt- jas till att få till stånd en noggrann samordning av konsumenternas intressen och ett fungerande skattesystem.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår finans- utskottet

att lagförslaget utifrån propositionen och lagmotion LM 152/2003 rd god- känns med ändringar (Utskottets änd- ringsförslag).

Utskottets ändringsförslag

Lag

om ändring av ikraftträdelsebestämmelsen i lagen om ändring av bilskattelagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 4 april 2003 om ändring av bilskattelagen (266/2003) 7 och 9 mom. i ikraftträ- delsebestämmelsen som följer:

— — — — —
Utan hinder av 10 § uppbärs skatt på ett for- don som skall beskattas *före den 1 januari 2005* och som använts i trafik eller som varit registre-

rat högst sex månader som på motsvarande nya fordon.

— — — — —
(9 mom. som i RP)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

Helsingfors den 2 december 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Olavi Ala-Nissilä /cent
vordf. Matti Ahde /sd
medl. Eva Biaudet /sv
Jyri Häkämies /saml
Kyösti Karjula /cent
Jari Koskinen /saml
Pekka Kuosmanen /saml
Reijo Laitinen /sd
Maija-Liisa Lindqvist /cent
Mika Lintilä /cent
Pekka Nousiainen /cent (delvis)

Pirkko Peltomo /sd
Iivo Polvi /vänt
Markku Rossi /cent
Anni Sinnemäki /gröna
Irja Tulonen /saml
Kari Uotila /vänt
Jukka Vihriälä /cent
ers. Arto Bryggare /sd
Susanna Huovinen /sd
Olli Nepponen /saml.

Sekreterare i behandlingen i delegation var
utskottsråd Maarit Pekkanen.